

ابوسعید ابوالخیر، عارفی سرخوش

الهه برزگر

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه مازندران

چکیده

ابوسعید ابوالخیر از جمله نخبگان و مشاهیر خراسان است که هنوز تفکر او بر مردم روزگار، اثرگذار است و سخن گفتن از او، رویکردی به فرهنگ غنی ملت ایران به شمار می رود. کتاب اسرار التوحید که شرح زندگانی این عارف گرانقدر است، سرشار از حکایات و کراماتی است که در طول زندگی طولانی وی رقم خورده است. بسیاری از معاصران و نزدیکانش، او را انسانی شاد و سرخوش معرفی کرده اند که این ویژگی از خلال داستان هایی که از زندگی اش روایت شده، آشکار می شود. در این میان، بسیاری از حکایات روایت شده اند که در نگاه اول، برای خواننده ی معمولی، عجیب به نظر می رسند و ممکن است از منظر او، تناقض هایی در سخنان و رفتار ابوسعید با آنچه نزد تصوف رایج است، یافته شود. رفتارهایی که انسان را در مورد شخصیت بوسعید به تردید می اندازد و این تفکر را القا می کند که آیا واقعاً او عارفی به معنای عام و رایج کلمه بوده است یا خیر؟ علت رفتارهای متفاوت او چه بوده است؟ رفتارهایی که کمتر آن ها را در یک انسان عارف می توان دید. در این پژوهش، پس از بررسی برخی از تفکرات و باورهای ابوسعید ابوالخیر، سعی کرده ایم تا با تکیه بر کتاب اسرارالتوحید و حکایات نقل شده در آن، علت این رفتارها و سخنان او را دریابیم و تصویری نسبتاً روشن از شخصیت وی ارائه کنیم.

واژگان کلیدی: ابوسعید، رفتار و سخنان، تصوف، شادزیستی.